

Technical and Bibliographic Notes/Notes techniques et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming, are checked below.

- Coloured covers/**
Couverture de couleur
- Covers damaged/**
Couverture endommagée
- Covers restored and/or laminated/**
Couverture restaurée et/ou pelliculée
- Cover title missing/**
Le titre de couverture manque
- Coloured maps/**
Cartes géographiques en couleur
- Coloured ink (i.e. other than blue or black)/**
Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)
- Coloured plates and/or illustrations/**
Planches et/ou illustrations en couleur
- Bound with other material/**
Relié avec d'autres documents
- Tight binding may cause shadows or distortion along interior margin/**
La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la distorsion le long de la marge intérieure
- Blank leaves added during restoration may appear within the text. Whenever possible, these have been omitted from filming/**
Il se peut que certaines pages blanches ajoutées lors d'une restauration apparaissent dans le texte, mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont pas été filmées.
- Additional comments:/**
Commentaires supplémentaires:

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

- Coloured pages/**
Pages de couleur
- Pages damaged/**
Pages endommagées
- Pages restored and/or laminated/**
Pages restaurées et/ou pelliculées
- Pages discoloured, stained or foxed/**
Pages décolorées, tachetées ou piquées
- Pages detached/**
Pages détachées
- Showthrough/**
Transparence
- Quality of print varies/**
Qualité inégale de l'impression
- Includes supplementary material/**
Comprend du matériel supplémentaire
- Only edition available/**
Seule édition disponible
- Pages wholly or partially obscured by errata slips, tissues, etc., have been refilmed to ensure the best possible image/**
Les pages totalement ou partiellement obscurcies par un feuillet d'errata, une pelure, etc., ont été filmées à nouveau de façon à obtenir la meilleure image possible.

This item is filmed at the reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10x

14X

18x

22x

26X

30X

12X 16X 20X 24X 28X 32X

SYLLABUS

COMPLECTENS PRAECIPUOS NOSTRAE AETATIS ERRORES
QUI NOTANTUR IN ALLOCUTIONIBUS CONSISTORIA-
LIBUS, IN ENCYCLICIS ALIISQUE APOSTOLICIS
LITTERIS SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI
PII PAPAE IX.

§ I.

Pantheismus, Naturalismus et Rationalismus absolutus.

I. Nullum supremum, sapientissimum, providentissimumque Numen divinum existit ab hac rerum universitate distinctum, et Deus idem est ac rerum natura et siccirco immutationibus obnoxius, Deusque reapse fit in homine et mundo, atque omnia Deus sunt et ipsissimam Dei habent substantiam; ac una eademque res est Deus cum mundo, et proinde spiritus cum materia, necessitas cum libertate, verum cum falso, bonum cum malo, et iustum cum iniusto.

Alloc. *Maxima quidem* 9 iunii 1862.

II. Neganda est omnis Dei actio in homines et mundum.

Alloc. *Maxima quidem* 9 iunii 1862.

III. Humana ratio, nullo prorsus Dei respectu habito, unicus est veri et falsi, boni et mali arbitrus, sibi ipsi est lex et naturalibus suis viribus ad hominum ac populorum bonum curandum sufficit.

Alloc. *Maxima quidem* 9 iunii 1862.

IV. Omnes religionis veritates ex nativa humanae rationis vi derivant; hinc ratio est princeps norma qua homo cognitionem omnium cuiuscumque generis veritatum assequi possit ac debeat.

Epist. encycl. *Qui pluribus* 9 novembris 1846.

Epist. encycl. *Singulari quidem* 17 martii 1856.

Alloc. *Maxima quidem* 9 iunii 1862.

V. Divina revelatio est imperfecta et siccirco subiecta continuo et indefinito progressui qui humanae rationis progressioni respondeat.

Epist. encycl. *Qui pluribus* 9 novembris 1846.

Alloc. *Maxima quidem* 9 iunii 1862.

VI. Christi fides humanae refragatur rationi; divinaque revelatio non solum nihil prodest, verum etiam nocet hominis perfectioni.

Epist. encycl. *Qui pluribus* 9 novembris 1846.

Alloc. *Maxima quidem* 9 iunii 1862.

VII. Prophetiae et miracula in sacris Litteris

exposita et narrata sunt poetarum commenta, et christiana fidei mysteria philosophicarum investigationum summa; et utriusque Testamenti libris mythica continentur inventa; ipseque Jesus Christus est mythica fictio.

Epist. encycl. *Qui pluribus* 9 novembris 1846.
Alloc. *Maxima quidem* 9 iunii 1862.

§ II

Rationalismus moderatus.

VIII. Quum ratio humana ipsi religioni aequipareatur, siccirco theologicae disciplinae perinde ac philosophicae tractandae sunt.

Alloc. *Singulari quadam perfusi* 9 decembris 1854.

IX. Omnia indiscriminatim dogmata religionis christiana sunt obiectum naturalis scientiae seu philosophiae; et humana ratio historice tantum exulta potest ex suis naturalibus viribus et principiis ad veram de omnibus etiam reconditionibus dogmatibus scientiam pervenire, modo haec dogmata ipsi rationi tamquam obiectum proposita fuerint.

Epist. ad Archiep. Frising. *Gravissimas* 11 dec. 1862.
Epist. ad eundem *Tuas libenter* 21 decembris 1863.

X. Quum aliud sit philosophus, aliud philosophia, ille ius et officium habet se submittendi auctoritati, quam veram ipse probaverit; at philosophia neque potest, neque debet ulli sese submittere auctoritati.

Epist. ad Archiep. Frising. *Gravissimas* 11 dec. 1862.
Epist. ad eundem *Tuas libenter* 21 decembris 1863.

XI. Ecclesia non solum non debet in philosophiam unquam animadvertere, verum etiam debet ipsius philosophiae tolerare errores, eique relinquere ut ipsa se corrigat.

Epist. ad Archiep. Frising. *Gravissimas* 11 dec. 1862.

XII. Apostolicae Sedis, romanarumque Congregationum decreta liberum scientiae progressum impediunt.

Epist. ad Archiep. Frising. *Tuas libenter* 21 dec. 1863.

XIII. Methodus et principia, quibus antiqui Doctores scholastici Theologiam excoluerunt, temporum nostrorum necessitatibus scientiarumque progressui minime congruunt.

Epist. ad Archiep. Frising. *Tuas libenter* 21 dec. 1863.

XIV. Philosophia tractanda est, nulla supernaturalis revelationis habita ratione.

Epist. ad Archiep. Frising. *Tuas libenter* 21 dec. 1863.

N. B. Cum rationalismi systemate cohaerent maximam partem errores Antonii Günther, qui

damnantur in Epist. ad Card. Archiep. Colonensem *Eximiam tuam* 15 iunii 1847, et in Epist. ad Episc. Wratislaviensem *Dolore haud mediocri* 30 aprilis 1860.

§ III

Indifferentismus, Latitudinarius.

XV. Liberum cuique homini est eam amplecti ac profiteri religionem, quam rationis lumine quis ductus veram putaverit.

Litt. Apost. *Multiplices* inter 10 iunii 1851.
Alloc. *Maxima quidem* 9 iunii 1862.

XVI. Homines in cuiusvis religionis cultu viam aeternae salutis reperire aeternamque salutem assequi possunt.

Epist. encycl. *Qui pluribus* 9 novembris 1846.
Alloc. *Ubi primum* 17 decembris 1847.
Epist. encycl. *Singulari quidem* 17 martii 1856.

XVII. Saltem bene sperandum est de aeterna illorum omnium salute, qui in vera Christi Ecclesia nequaquam versantur.

Alloc. *Singulari quadam* 9 decembris 1854.
Epist. encycl. *Quanto conficiamur* 17 augustii 1863.

XVIII. Protestantismus non aliud est quam diversa veræ eiusdem christianaæ religionis forma, in qua æque ac in Ecclesia catholica Deo placere datum est.

Epist. encycl. *Noscit'is et Nobiscum* 8 decembris 1849.

§ IV.

Socialismus, Communismus, Societates clandestine, Societates biblicæ, Societates clericoliberales.

Eiusmodi pestes saepe gravissimisque verborum formulis reprobantur in Epist. encycl. *Qui pluribus* 9 novemb. 1846; in Alloc. *Quibus quantumque* 20 april. 1849; in Epist. encycl. *Noscit'is et Nobiscum* 8 decemb. 1849; in Allocut. *Singulari quadam* 9 decemb. 1854; in Epist. encycl. *Quanto conficiamur moerore* 10 augusti 1863.

§ V.

Errores de Ecclesia eiusque iuribus.

XIX. Ecclesia non est vera perfectaque societas plane libera, nec pollet suis propriis et constantibus iuribus sibi a divino suo fundatore collatis, sed ci-vilis potestatis est definire quæ sint Ecclesiæ iura ac limites, intra quos eadem iura exercere queat.

Alloc. *Singulari quadam* 9 decembris 1854.
Alloc. *Multi's gravibusque* 17 decembris 1860.
Alloc. *Maxima quidem* 9 iunii 1862.

XX. Ecclesiastica potestas suam auctoritatem exercere non debet absque civilis gubernii venia et assensu.

Alloc. *Meminit unusquisque* 30 septembris 1861.

XXI. Ecclesia non habet potestatem dogmaticæ definiendi, religionem catholicæ Ecclesiæ esse unice veram religionem.

Litt. Apost. *Multiplices* inter 10 iunii 1851.

XXII. Obligatio, qua catholici magistri et scriptores omnino adstringuntur, coaretatur in iis tantum, quæ ab infallibili Ecclesie iudicio veluti fidei dogmata ab omnibus credenda proponuntur.

Epist. ad Archiep. Frising. *Tuas libenter* 21 decembris 1863.

XXIII. Romani Pontifices et Concilia œcumenea a limitibus suæ potestatis recesserunt, iura Principum usurparunt, atque etiam in rebus fidei et morum definiendis errarunt.

Litt. Apost. *Multiplices* inter 10 iunii 1851.

XXIV. Ecclesia vis inferendæ potestatem non habet, neque potestatem ullam temporalem directam vel indirectam.

Litt. Apost. *Ad apostolicæ* 22 augusti 1851.

XXV. Praeter potestatem episcopatui inhærentem, alia est attributa temporalis potestas a civili imperio vel expresse vel tacite concessa, revocanda propterea, cum libuerit, a civili imperio.

Litt. Apost. *Ad apostolicæ* 22 augusti 1851.

XXVI. Ecclesia non habet nativum ac legitimum ius acquirendi ac possidendi.

Alloc. *Nunquam fore* 15 decembris 1856.
Epist. encycl. *Incredibili* 17 septembris 1863.

XXVII. Sacri Ecclesiae ministri Romanusque Pontifex ab omni rerum temporalium cura ac dominio sunt omnino excludendi.

Alloc. *Maxima quidem* 9 iunii 1862.

XXVIII. Episcopis, sine Gubernii venia, fas non est vel ipsas apostolicas litteras promulgare.

Alloc. *Nunquam fore* 15 decembris 1856.

XXIX. Gratiae a Romano Pontifice concessae existimari debent tamquam irritae, nisi per Gubernium fuerint imploratae.

Alloc. *Nunquam fore* 15 decembris 1856.

XXX. Ecclesiae et personarum ecclesiastica- rum immunitas a iure civili ortum habuit.

Litt. Apost. *Multiplices* inter 10 iunii 1851.

XXXI. Ecclesiasticum forum pro temporalibus clericorum causis sive civilibus sive criminalibus omnino de medio tollendum est, etiam inconsulta et reclamante Apostolica Sede.

Alloc. *Acerbissimum* 27 septembris 1852.
Alloc. *Nunquam fore* 15 decembris 1856.

XXXII. Absque ulla naturalis iuris et aequitatis violatione potest abrogari personalis immunitas, qua clerici ab onere subeundae exercendaque militiae eximuntur; hanc vero abrogationem postulat civilis progressus, maxime in societate ad formam liberioris regiminiis constituta.

Epist. ad Episc. Montisregal. *Singularis Nobisque* 29 sept. 1864.

XXXIII. Non pertinet unice ad ecclesiasticam iurisdictionis potestatem proprio ac nativo iure dirigere theologiarum rerum doctrinam.

Epist. ad Archiep. Frising. *Tuas libenter* 21 decembris 1863.

XXXIV. Doctrina comparantium Romanum Pontificem Principi libero et agenti in universa Ecclesia, doctrina est quae medio aevo praevaluit.

Litt. Apost. *Ad apostolicae* 22 augusti 1851.

XXXV. Nihil vetat, alicuius Concilii generali sententia aut universorum populorum facto, summum Pontificatum ab romano Episcopo atque Urbo ad alium Episcocum aliamque civitatem transferri.

Litt. Apost. *Ad apostolicae* 22 augusti 1851.

XXXVI. Nationalis concilii definitio nullam aliam admittit disputationem, civilisque administratio rem ad hosce terminos exigere potest.

Litt. Apost. *Ad apostolicae* 22 augusti 1851.

XXXVII. Institui possunt nationales Ecclesiae ab auctoritate Romani Pontificis subductae pleneque divisae.

Alloc. *Mult's gravibusque* 17 decembris 1860.
Alloc. *Iamduum cernimus* 18 martii 1861.

XXXVIII. Divisioni Ecclesiae in orientalem atque occidentalem nimia Romanorum Pontificum arbitria contulerunt.

Litt. Apost. *Ad apostolicae* 22 augusti 1851.

§ VI.

Errores de societate civili tum in se, tum in suis ad Ecclesiam relationibus spectata.

XXXIX. Reipublicae status, utpote omnium iurium origo et fons, iure quodam pollet nullis cirenumscripto limitibus.

Alloc. *Maxima quidem* 9 iunii 1862.

XL. Catholicae Ecclesiae doctrina humanae societatis bono et commodis adversatur.

Epist. encycl. *Qui pluribus* 9 novembris 1846.
Alloc. *Quibus quantisque* 20 aprilis 1849.

XLI. Civili potestati vel ab infideli imperante exercitiae competit potestas indirecta negativa in sacra; eidem proinde competit nedum ius quod vocant *exequatur*, sed etiam ius *appellationis*, quam nuncupant, *ab abuso*.

Litt. Apost. *Ad apostolicae* 22 augusti 1851.

XLII. In confictu legum utriusque potestatis, ius civile praevalet.

Litt. Apost. *Ad apostolicae* 22 augusti 1851.

XLIII. Laica potestas auctoritatem habet rescindendi, declarandi ac faciendi irritas solemnes conventiones (vulgo *Concordata*) super usu iurium ad ecclesiasticam immunitatem pertinentium cum Sede Apostolica initas, sine huins consensu, immo et ea reclamante.

Alloc. *In Consistoriali* 1 novembris 1850.

Alloc. *Multis gravibusque* 17 decembris 1860.

XLIV. Civilis auctoritas potest se immiscere rebus quae ad religionem, mores et regimen spirituale pertinent. Hinc potest de instructionibus indicare, quas Ecclesiae pastores ad conscientiarum normam pro suo munere edunt, quin etiam potest de divinorum sacramentorum administratione et dispositionibus ad ea suscipienda necessariis decernere.

Alloc. *In Consistoriali* 1 novembris 1850.

Alloc. *Maxima quidem* 9 iunii 1862.

XLV. Totum scholarum publicarum regimen, in quibus iuventus christiana alicuius Reipublicae instituitur, episcopalibus dumtaxat seminariis aliqua ratione exceptis, potest ac debet attribui auctoritati civili, et ita quidem attribui, ut nullum alii cuicunque auctoritati recognoscatur ius immiscendi se in disciplina scholarum, in regimine studiorum, in graduum collatione, in delectu aut approbatione magistrorum.

Alloc. *In Consistoriali* 1 novembris 1850.

Alloc. *Quibus luctuosissimis* 5 septembris 1851.

XLVI. Immo in ipsis clericorum seminariis methodus studiorum adhibenda civili auctoritati subiicitur.

Alloc. *Nunquam fore* 15 decembris 1856.

XLVII. Postulat optima civilis societatis ratio, ut populares scholae, quae patent omnibus cuiusque e populo classis pueris, ac publica universim Instituta, quae litteris severioribusque

disciplinis tradendis et educationi inventutis curandae sunt destinata, eximantur ab omni Ecclesiae auctoritate, moderatrice vi et ingerentia, plenoque civilis ac politice auctoritatis arbitrio subiificantur ad imperantium placita et ad communium actatis opinionum amussim.

Epist. ad Archiep. Friburg. *Quum non sine 14 iulii 1864.*

XLVIII. Catholicis viris probari potest ea inventutis instituenda ratio, quae sit a catholica fide et ab Ecclesiae potestate seiuncta, quæque rerum dumtaxat naturalium scientiam ac terrenæ socialis vite fines tantummodo vel saltem primario spectet.

Epist. ad Archiep. Friburg. *Quam non sine 14 iulii 1864.*

IL. Civilis auctoritas potest impedire quominius sacrorum Antistites et fideles populi cum Romano Pontifice libere ac mutuo communicent.

Alloc. *Maxima quidem 9 iunii 1862.*

L. Laica auctoritas habet per se ius præsentandi episcopos et potest ab illis exigere ut ineant dioecesum procurationem antequam ipsi canoniam a S. Sede institutionem et apostolicas litteras accipient.

Alloc. *Numquam fore 15 decembris 1856.*

LI. Immo laicum Gubernium habet ius depoendi ab exercitio pastoralis ministerii episcopos, neque tenetur obediens Romano Pontifici in iis quæ episcopatum et episcoporum respiciunt institutionem.

Litt. Apost. *Multiplices inter 10 iunii 1851.*

Alloc. *Acerbissimum 27 septembris 1852.*

LII. Gubernium potest suo iure immutare aetatem ab Ecclesia præscriptam pro religiosa tam mulierum quam virorum professione, omnibusque religiosis familiis indicere, ut neminem sine suo permittat ad solemnia vota nuncupanda admittant.

Alloc. *Numquam fore 15 decembris 1856.*

LIII. Abrogandæ sunt leges quæ ad religiosarum familiarum statum tutandum, eamque iura et officia pertinent; immo potest civile gubernium iis omnibus auxilium praestare, qui a suscepto religiosæ vitae instituto deficere ac solemnia vota frangere velint; pariterque potest, religiosas easdem familias perinde ac collegiatas Ecclesias et beneficia simplicia etiam iuris patronatus penitus extinguere, illorumque bona et redditus civilis potestatis administrationi et arbitrio subiicere et vindicare.

Alloc. *Acerbissimum 27 septembris 1852.*
Alloc. *Probe memineritis 22 januari 1855.*
Alloc. *Cum saepe 26 iulii 1855.*

LIV. Reges et Principes non solum ab Ecclesia iurisdictione eximuntur, verum etiam in quæstionibus iurisdictionis dirimendis superiores sunt Ecclesia.

Litt. Apost. *Multiplices inter 10 iunii 1851.*

LV. Ecclesia a Statu, Statusque ab Ecclesia seingendus est.

Alloc. *Acerbissimum 27 septembris 1852.*

§ VII.

Errores de Ethica naturali et christiana

LVI. Morum leges divinae haud egent sanctione, minimeque opus est ut humanae leges ad naturae ius conformatur aut obligandi vim a Deo accipient.

Alloc. *Maxima quidem 9 iunii 1862.*

LVII. Philosophicarum rerum morumque scientia, itemque civiles leges possunt et debent a divina et ecclesiastica auctoritate declinare.

Alloc. *Maxima quidem 9 iunii 1862.*

LVIII. Aliae vires non sunt agnoscendae nisi illae quæ in materia positae sunt, et omnis morum disciplina honestasque collocari debet in eumulandis et angendis quovis modo divitiis ac in voluptatibus explendis.

Alloc. *Maxima quidem 9 iunii 1862.*

Alloc. encycl. *Quanto conficiamur 10 augus'ti 1863.*

LIX. Ius in materiali facto consistit, et omnia hominum officia sunt nomen inane, et omnia humana facta iuris vim habent.

Alloc. *Maxima quidem 9 iunii 1863.*

LX. Auctoritas nihil aliud est nisi numeri et materialium virium summa.

Alloc. *Maxima quidem 9 iunii 1862.*

LXI. Fortunata facti iniustitia nullum iuris sanctitati detrimentum affert.

Alloc. *Iamdudum cernimus 18 martii 1861.*

LXII. Proclamandum est et observandum principium quod vocant de *non-interventu*.

Alloc. *Novos et ante 28 septembris 1860.*

LXIII. Legitimis principibus obedientiam detrectare, immo et rebellare licet.

Epist. encycl. *Qui pluribus 9 novembris 1846.*

Alloc. *Quisque restrum 4 octobris 1847.*

Epist. encycl. *Noscitis et Nobiscum 8 decembris 1849.*

Litt. Apost. *Cum catholica 26 martii 1860.*

LXIV. Tum eiusque sanctissimi iuramenti violatio, tum quaelibets celesta flagitio atque actio sempiternae legi repugnans, non solum haud est improbanda, verum etiam omnino licita, summisque laudibus efferenda, quando id pro patriae amore agatur.

Alloc. *Quibus quantisque 20 aprilis 1849.*

§ VIII.

Errores de matrimonio christiano.

LXV. Nulla ratione ferri potest, Christum evexisse matrimonium ad dignitatem sacramenti.

Litt. Apost. *Ad apostolicae 22 augusti 1851.*

LXVI. Matrimonii sacramentum non est nisi quid contractui accessoryum ab eoque separabile, ipsumque sacramentum in una tantum nuptiali benedictione situm est.

Litt. Apost. *Ad apostolicae 22 augusti 1851.*

LXVII. Iure naturae matrimonii vinculum non est indissolubile, et in variis casibus divor- tium proprie dictum auctoritate civili sanciri potest.

Litt. Apost. *Ad apostolicae 22 augusti 1851.*

Alloc. *Acerbissimum 27 septembris 1852.*

LXVIII. Ecclesia non habet potestatem impe- dimenta matrimonium dirimentia inducendi, sed ea potestas civili auctoritati competit, a qua impedimenta existentia tollenda sunt.

Litt. Apost. *Multiplices inter 10 iunii 1851.*

LXIX. Ecclesia sequioribus saeculis dirimentia impedimenta inducere coepit, non iure proprio, sed illo iure usa, quod a civili potestate mutuata erat.

Litt. Apost. *Ad apostolicae 22 augusti 1851.*

LXX. Tridentini canones qui anathematis censuram illis inferunt qui facultatem impedimenta dirimentia inducendi Ecclesiae negare audeant, vel non sunt dogmatici vel de hac mutuata potestate intelligendi sunt.

Litt. Apost. *Ad apostolicae 22 augusti 1851.*

LXXI. Tridentini forma sub infirmitatis poena non obligat, ubi lex civilis aliam formam praestuat, et velit hac nova forma interveniente matrimonium valere.

Litt. Apost. *Ad apostolicae 22 augusti 1851.*

LXXII. Bonifacius VIII. votum castitatis in ordinatione enim nuptias nullas reddere pri- mus asseruit.

Litt. Apost. *Ad apostolicae 22 augusti 1851.*

LXXXIII. Vi contractus mere civilis potest inter christianos constare veri nominis matrimonium; falsumque est, aut contractum matrimonii inter christianos semper esse sacramentum, aut nullum esse contractum, si sacramentum exclu- datur.

Litt. Apost. *Ad apostolicae 22 augusti 1851.*

Littera di S. S. PIO IX al Re di Sardegna, 9 sep- tembris 1852.

Alloc. *Acerbissimum 27 septembris 1852.*

Alloc. *Multis gravibusque 17 decembris 1860.*

LXXIV. Causae matrimoniales et sponsalia suapte natura ad forum civile pertinent.

Litt. Apost. *Ad apostolicae 22 augusti 1851.*

Alloc. *Acerbissimum 27 septembris 1852.*

N. B. Huc facere possunt duo alii errores de clericorum coelibatu abolendo et de statu matrimoniis statui virginitatis anteferendo. Confodiuntur prior in epist. encycl. *Qui pluribus 9 novembris 1846*, posterior in litteris apost. *Multiplices inter 10 iunii 1851.*

§ IX.

Errores de civili Romani Pontificis principatu.

LXXV. De temporalis regni cum spirituali compatibilitate disputant inter se christiana et catholicae Ecclesiae filii.

Litt. Apost. *Ad apostolicae 22 augusti 1851.*

LXXVI. Abrogatio civilis imperii, quo Apostolica Sedes potitur, ad Ecclesiae libertatem felicitatem vel maxime conduceret.

Alloc. *Quibus quantisque 20 aprilis 1849.*

N. B. Praeter hos errores explicite notatos, alii complures implicite reprobantur, proposita et asserta doctrina, quam catholici omnes firmissime retinere debeant, civili Romani Pontificis principatu. Eiusmodi doctrina luculenter traditur in Alloc. *Quibus quantisque 20 april. 1849*; in Alloc. *Si semper antea 20 maii 1850*; in Litt. apost. *Cum catholica Ecclesia 26 mart. 1860*; in Alloc. *Novos 28 sept. 1860*; in Alloc. *Iam- dudum 18 mart. 1861*; in Alloc. *Maxima qui- dem 9 iunii 1862.*

§ X.

Errores qui ad liberalismum hodiernum referun- tur.

LXXVII. Aetate hac nostra non amplius ex- pedit, religionem catholicam haberi tamquam

unicam status religionem, ceteris quibuscumque cultibus exclusa.

Alloc. *Nemo vestrum* 26 iulii 1855.

LXXVIII. Hinc laudabiliter in quibusdam catholici nominis regionibus lege cautum est, ut hominibus illuc immigrantibus licet publicum proprii cuiusque cultus exercitium habere.

Alloc. *Acerbissimum* 27 septembris 1852.

LXXIX. Enimvero falsum est, civilem cuiusque cultus libertatem, itemque plenam potestatem

omnibus attributam quaslibet opiniones cogitationesque palam publiceque manifestandi conducere ad populorum mores animosque facilius corrumpendos ac indifferentismi pestem propagandam.

Alloc. *Nunquam fore* 15 decembris 1856.

LXXX. Romanus Pontifex potest ac debet cum progressu, cum liberalismo et cum recenti civilitate sese reconciliare et componere.

Alloc. *Iamdudum cernimus* 18 martii 1861.

ogita-
ondu-
s cor-
agan-

t cum
civili-